

Комісією здійснювався контроль за повнотою та своєчасністю розкриття інформації емітентами цінних паперів.

У 2010 році Комісією прийнято від емітентів 7 331 регулярних, 3 254 квартальних, 5 278 особливих інформацій щодо діяльності акціонерних товариств, 542 інформації про зміну реєстратора власників іменних цінних паперів.

З 1 березня 2007 року в Україні функціонує загальнодоступна інформаційна база даних Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів (далі - інформаційна база даних Комісії), вільний доступ до якої здійснюється через сайт у мережі Інтернет – www.stockmarket.gov.ua.

Комісією здійснюється постійний моніторинг розкриття інформації емітентами цінних паперів в загальнодоступній інформаційній базі даних Комісії.

З 01.03.2007. по 31.12.2010. загалом оприлюднено в загальнодоступній інформаційній базі даних Комісії особливих інформацій та інформацій про іпотечні цінні папери – 72 099 шт., квартальних інформацій – 15 215 шт., річних інформацій – 35 911 шт.

Протягом 2010 року продовжувалась робота з удосконалення системи розкриття інформації на фондовому ринку, зокрема, шляхом розроблення нормативно-правових актів Комісії, серед яких:

- рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.10.2009. №1355 «Про затвердження Змін до Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 25.01.2010. за № 80/17375;

- рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.06.2010. № 981 «Про затвердження Положення про розкриття інформації емітентами акцій та облігацій підприємств, які знаходяться у лістингу організатора торгівлі, та Порядку заповнення форм розкриття інформації та змін до них емітентами

акцій та облігацій підприємств, які знаходяться у лістингу організатора торгівлі², зареєстроване в Міністерстві юстиції України 19.08.2010. за № 707/18002.

Комісією здійснюються кроки з удосконалення системи розкриття інформації учасниками фондового ринку України, так, з 01.01.2011. запроваджена Електронна система комплексного розкриття інформації (ЕСКРІН).

ЕСКРІН є частиною інформаційного ресурсу загальнодоступної інформаційної бази даних Комісії про ринок цінних паперів, яка є основою для взаємодії інвесторів, емітентів, регулятора та громадськості (потенційними інвесторами) у частині доступу до оприлюдненої інформації про діяльність емітентів цінних паперів згідно з вимогами щодо розкриття інформації, передбаченими Законами України «Про цінні папери та фондовий ринок» та «Про акціонерні товариства».

Доступ до інформації, розміщеної в ЕСКРІН, є безкоштовним, відкритим та здійснюється через сайт ЕСКРІН – www.eds.ssmc.gov.ua.

У системі ЕСКРІН вся інформація подаватиметься емітентами виключно у вигляді електронних документів. Засвідчення даних в електронному документі здійснюється за допомогою електронного цифрового підпису.

Акціонерні товариства в Україні формують систему корпоративного управління відповідно до Принципів корпоративного управління Організації економічного розвитку та співробітництва, Принципів корпоративного управління, Закону України «Про господарські товариства», інших нормативно-правових та методичних рекомендацій, документів у цій сфері, прийнятих Комісією.

Інформацію щодо стану корпоративного управління у відкритих акціонерних товариствах та підприємствах-емітентах облігацій у 2005-2009 роках наведено в таблиці.

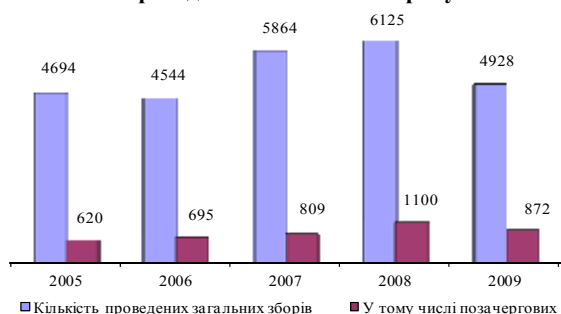
Основні показники щодо стану корпоративного управління відкритих акціонерних товариств у 2005-2009 роках

	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	2009 рік
Кількість товариств, які розкрили інформацію щодо стану корпоративного управління	6 330	6 113	6 091	6 104	4 936
Кількість товариств, у яких проведено загальні збори	3 996	3 745	5 029	4 996	4067
- у тому числі позачергові	393	439	604	652	629
Кількість зборів, усього	4 694	4 544	5 864	6 125	4928
- у тому числі позачергових	620	695	809	1 100	872
Орган, який здійснював реєстрацію акціонерів для участі у загальних зборах акціонерів					
- мандатна комісія, призначена правлінням	2 886	2 687	3 664	3 625	1555
- правління	663	564	687	670	342
- незалежний реєстратор	961	931	1 309	1 341	2437
Кількість товариств, у яких створено ревізійну комісію	4 300	3 989	5 406	5 474	4379
Представництво акціонерів, що володіють менше 10 %, у складі спостережної ради (% від загальної кількості представників)	59,77	64,56	71,48	70,38	58,68
Періодичність проведення аудиторських перевірок акціонерних товариств зовнішнім аудитором (% від загальної кількості товариств, які розкрили інформацію стосовно періодичності проведення аудиторських перевірок)					
- не проводились взагалі	1,04	0,82	0,82	0,81	0,76
- менше, ніж раз на рік	1,50	1,79	1,46	1,36	1,36
- раз на рік	85,14	83,58	86,20	86,73	87,09
- частіше, ніж раз на рік	12,32	13,81	11,52	11,07	10,79
Кількість товариств, у яких ревізійна комісія здійснює перевірку фінансово-господарської діяльності в минулому році (% від загальної кількості акціонерних товариств, які зазначили орган, що здійснював перевірку)	56,43	55,22	58,25	58,41	57,96
Кількість товариств, які планують включити власні акції до лістингу фондових бірж	154	144	250	478	546
Кількість товариств, які мають власний кодекс (принципи, правила) корпоративного управління	40	40	66	75	82

Основні показники щодо стану корпоративного управління наведено на основі регулярних інформацій, наданих 7 331 відкритим акціонерним товариством та підприємств-емітентів облігацій щодо діяльності у 2009 році.

У 2009 році серед 4 936 акціонерних товариств, які надали інформацію щодо стану корпоративного управління, у 4 067 акціонерних товариствах (82,39 %) проводились загальні збори акціонерів, у тому числі позачергові – у 629 (15,46 % від загальної кількості акціонерних товариств, у яких проводилися загальні збори акціонерів) (діаграма).

Кількість проведених загальних зборів у 2005-2009 роках

Найчастіше органом, який здійснював реєстрацію акціонерів для участі у загальних зборах акціонерів, є: мандатна комісія, призначена правлінням (1 555 акціонерних товариств, або 31,50 % від загальної кількості акціонерних товариств, які надали інформацію щодо стану корпоративного управління у 2009 році).

Контроль за ходом реєстрації акціонерів або їх представників для участі в останніх загальних зборах (за наявності контролю), які проводились протягом 2009 року, найчастіше здійснювали акціонери, які володіють у сукупності більше ніж 10 відсотками (1 695 акціонерних товариств або 34,34 % від загальної кількості акціонерних товариств, які надали інформацію щодо стану корпоративного управління у 2009 році).

Ревізійну комісію створено у 4 379 товариствах (88,71 % від загальної кількості акціонерних товариств, які надали інформацію щодо стану корпоративного управління у 2009 році).

Дані, отримані з річної звітності за 2009 рік, показують, що у 58,68% акціонерних товариств до складу спостережної ради входять представники акціонерів, що володіють менше 10 відсотками акцій.

У складі спостережної ради найчастіше створюються комітети стратегічного планування (у 42,53 % від загальної кількості акціонерних товариств, які надали інформацію щодо складу спостережної ради у 2009 році).

У 2009 році серед 4 936 акціонерних товариств у 601 акціонерних товариствах (12,17 %) створено спеціальну посаду або відділ, що відповідає за роботу з акціонерами.

У переважній більшості акціонерних товариств (88,55 % від загальної кількості акціонерних товариств, які надали інформацію, яким саме чином визначається розмір винагороди членів спостережної ради) члени спостережних рад не отримують винагороди, а у 10,44 % акціонерних товариств винагорода є фіксованою сумою.

Згідно з Принципами корпоративного управління*, члени спостережної ради повинні володіти знаннями, кваліфікацією та досвідом, необхідними для виконання своїх посадових обов'язків. Критерії підбору кандидатів у члени ради повинні визначатись у внутрішніх документах товариства.

Серед вимог до членів спостережної ради, викладених у внутрішніх документах товариств, найчастіше використовуються особисті якості (чесність, відповідальність), галузеві знання і досвід роботи у галузі. У 41,27 % акціонерних товариств відсутні будь-які вимоги до членів спостережної ради.

У 2009 році 47,81 % посадових осіб товариства, які відповідали за зберігання протоколів загальних зборів акціонерів, були членами правління (директорами).

У 2009 році 41,77 % посадових осіб акціонерних товариств відповідали за зберігання протоколів засідань спостережної ради та

були одночасно членами спостережної ради (головами спостережної ради), 52,11 % посадових осіб акціонерних товариств відповідали за зберігання протоколів засідань правління та були одночасно членами правління (директорами).

Згідно із законодавством України виконавчий орган вирішує всі питання діяльності акціонерних товариств, крім тих, що віднесені до компетенції загальних зборів і наглядової ради товариств.

У 67,08 % акціонерних товариств статут товариства містить положення, яке обмежує повноваження виконавчого органу приймати рішення про укладення договорів, враховуючи їх суми, від імені акціонерного товариства.

У 21,86 % акціонерних товариств статuti або внутрішні документи акціонерних товариств містять положення про конфлікт інтересів, тобто суперечність між особистими інтересами посадової особи або пов'язаних з нею осіб та обов'язком діяти у інтересах акціонерного товариства.

Серед акціонерних товариств досить поширеною практикою є розроблення внутрішніх документів. Найчастіше додаткової регламентації у внутрішніх документах потребують положення про ревізійну комісію (18,59 %), положення про виконавчий орган (правління) (17,86 %) та положення про спостережну раду (19,35 %).

Використовуючи власний сайт, 11,18 % акціонерних товариств надають можливість акціонерам отримати інформацію про фінансову звітність, результати діяльності акціонерного товариства. Серед найбільш незрозумілих питань є інформація щодо розміру винагороди посадових осіб акціонерних товариств, інформація про акціонерів, які володіють 10 та більше відсотками статутного капіталу.

* затверджених рішенням Комісії №571 від 11.12.2003 «Про затвердження Принципів корпоративного управління»